

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

29 november 2001

WETSVOORSTEL

tot wijziging van een aantal wetten betreffende de
dotaties aan het Rekenhof, de Vaste Comités van
toezicht op de politie- en inlichtingendiensten, de
federale Ombudsmannen en de Benoemingscommissies
voor het notariaat

VOORSTEL VAN BIJZONDERE WET

tot wijziging van de bijzondere wet van 6 januari 1989
op het Arbitragehof, betreffende de dotatie aan dit hof

WETSVOORSTEL

tot wijziging van het Gerechtelijk Wetboek betreffende
de dotatie aan de Hoge Raad voor de Justitie

ADVIES AAN DE COMMISSIE VOOR DE
FINANCIEN EN DE BEGROTING

AANVULLEND VERSLAG

NAMENS DE COMMISSIE
VOOR DE COMPTABILITEIT
UITGEBRACHT DOOR DE HEER **André SCHELLENS**

Voorgaande documenten :

Doc 50 **1400/ (2000/2001)** :

001 : Wetsvoorstel van de heer Lano.

Doc 50 **0987/ (2000/2001)** :

001 : Voorstel bijzondere wet van de heer Lano.

002 : Amendement.

Doc 50 **0988/ (2000/2001)** :

001 : Wetsvoorstel van de heer Lano.

002 : Amendement.

Zie ook :

Doc 50 **0986/ (2000/2001)** :

001 : Wetsvoorstel van de heer Lano.

002 tot 004 : Amendementen.

005 : Verslag.

006 : Advies van de Raad van State.

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

29 novembre 2001

PROPOSITION DE LOI

modifiant certaines lois relatives aux
dotations allouées à la Cour des comptes, aux comités
permanents de contrôle des services de police et de
renseignements, aux médiateurs fédéraux et aux
commissions de nomination pour le notariat

PROPOSITION DE LOI SPÉCIALE

modifiant la loi spéciale du 6 janvier 1989 sur la Cour
d'arbitrage, en ce qui concerne la dotation à cette Cour

PROPOSITION DE LOI

modifiant le Code judiciaire en ce qui concerne la
dotation allouée au Conseil supérieur de la Justice

AVIS À LA COMMISSION DES FINANCES ET
DU BUDGET

RAPPORT COMPLÉMENTAIRE

FAIT AU NOM DE LA COMMISSION
DE LA COMPTABILITÉ
PAR M. **André SCHELLENS**

Documents précédents :

Doc 50 **1400/ (2000/2001)** :

001 : Proposition de loi de M. Lano.

Doc 50 **0987/ (2000/2001)** :

001 : Proposition de loi spéciale de M. Lano.

002 : Amendement.

Doc 50 **0988/ (2000/2001)** :

001 : Proposition de loi de M. Lano.

002 : Amendement.

Voir aussi :

Doc 50 **0986/ (2000/2001)** :

001 : Proposition de loi de M. Lano.

002 à 004 : Amendements.

005 : Rapport.

006 : Avis du Conseil d'État.

**Samenstelling van de commissie op datum van indiening van het verslag/
Composition de la commission à la date du dépôt du rapport :**
Voorzitter / Président : Herman De Croo

A. — Vaste leden / Membres titulaires

VLD	Herman De Croo, Pierre Lano.
CD&V	Luc Goutry, Dirk Pieters.
Agalev-Ecolo	Zoé Genot, Jef Tavernier.
PS	Jean-Pol Henry.
PRL FDF MCC	Serge Van Overtveldt.
Vlaams Blok	Hagen Goyvaerts.
SP.A	André Schellens.
PSC	Raymond Langendries.

B. — Plaatsvervangers / Membres suppléants

Aimé Desimpel, Hugo Philtjens, Arnold Van Aperen.
Paul Tant, Herman Van Rompuy, N.
Martine Dardenne, Paul Timmermans, Joos Wauters.
André Frédéric, Charles Janssens.
François Bellot, Olivier Chastel.
Alexandra Colen, John Spinnewyn.
Jan Peeters, N.
Jean-Pierre Detremmerie, Richard Fournaux.

AGALEV-ECOLO	:	Anders gaan leven / Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales
CD&V	:	Christen-Democratisch en Vlaams
FN	:	Front National
PRL FDF MCC	:	Parti Réformateur libéral - Front démocratique francophone-Mouvement des Citoyens pour le Changement
PS	:	Parti socialiste
PSC	:	Parti social-chrétien
SP.A	:	Socialistische Partij Anders
VLAAMS BLOK	:	Vlaams Blok
VLD	:	Vlaamse Liberalen en Democraten
VU&ID	:	Volksunie&ID21

<i>Afkortingen bij de nummering van de publicaties :</i>		<i>Abréviations dans la numérotation des publications :</i>	
DOC 50 0000/000 :	Parlementair document van de 50e zittingsperiode + basisnummer en volgnummer	DOC 50 0000/000 :	Document parlementaire de la 50e législature, suivi du n° de base et du n° consécutif
QRVA :	Schriftelijke Vragen en Antwoorden	QRVA :	Questions et Réponses écrites
CRIV :	Integraal Verslag, met links het definitieve integraal verslag en rechts het vertaald beknopt verslag van de toespraken (op wit papier, bevat ook de bijlagen)	CRIV :	Compte Rendu Intégral, avec à gauche, le compte rendu intégral et, à droite, le compte rendu analytique traduit des interventions (sur papier blanc, avec les annexes)
CRIV :	Voorlopige versie van het Integraal Verslag (op groen papier)	CRIV :	Version Provisoire du Compte Rendu intégral (sur papier vert)
CRABV :	Beknopt Verslag (op blauw papier)	CRABV :	Compte Rendu Analytique (sur papier bleu)
PLEN :	Plenum (witte kaft)	PLEN :	Séance plénière (couverture blanche)
COM :	Commissievergadering (beige kaft)	COM :	Réunion de commission (couverture beige)

<i>Officiële publicaties, uitgegeven door de Kamer van volksvertegenwoordigers</i>		<i>Publications officielles éditées par la Chambre des représentants</i>	
<i>Bestellingen :</i>		<i>Commandes :</i>	
Natieplein 2		Place de la Nation 2	
1008 Brussel		1008 Bruxelles	
Tel. : 02/ 549 81 60		Tél. : 02/ 549 81 60	
Fax : 02/549 82 74		Fax : 02/549 82 74	
www.deKamer.be		www.laChambre.be	
e-mail : alg.zaken@deKamer.be		e-mail : aff.generales@laChambre.be	

DAMES EN HEREN,

Uw commissie vergaderde op 16 oktober en 20 november 2001. Op 20 november bracht zij het hiernavolgend advies uit. Tevens oordeelde zij toen dat de drie wetsvoorstellen, evenals de Rijksbegroting voor het begrotingsjaar 2002, nog vóór 31 december 2001 ter stemming dienen te worden gelegd in plenaire vergadering. Daarom vroeg zij dat de Kamervoorzitter bij de voorzitter van de commissie voor de Financien en de Begroting zou aandringen op de spoedige afhandeling van de drie wetsvoorstellen in commissie.

1. — Inleiding

De wetsvoorstellen van de heer *Pierre LANO (VLD)* «tot wijziging van een aantal wetten betreffende de dotaties aan het Rekenhof, de Vaste Comités van toezicht op de politie- en inlichtingendiensten, de federale Ombudsmannen en de Benoemingscommissies voor het notariaat» (DOC 50 0986/001), «tot wijziging van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Arbitragehof, betreffende de dotatie aan dit Hof» (DOC 50 0987/001) en «tot wijziging van het Gerechtelijk Wetboek betreffende de dotatie aan de Hoge Raad voor de Justitie» (DOC 50 0988/001) strekten ertoe *een gemeenschappelijke onderbouw voor de controle en de goedkeuring door de Kamer van volksvertegenwoordigers van de gedetailleerde begrotingen en rekeningen van het Arbitragehof, de Hoge Raad voor de Justitie (HRJ), de Benoemingscommissies voor het notariaat, het Rekenhof, de Vaste Comités van toezicht op de politie- en inlichtingendiensten (Comités P & I) en de federale Ombudsmannen vast te leggen bij wet*.

Na het advies van alle betrokken instellingen te hebben ingewonnen, adviseerde de *commissie voor de Comptabiliteit* gunstig over het principe om – *bij wet* – in een dergelijke gemeenschappelijke onderbouw te voorzien. Op 7 maart 2001 beval zij nochtans aan zulks te doen door middel van één enkel wetsvoorstel dat onder toepassing van artikel 78 van de Grondwet valt (DOC 50 0986/005).

Op 2 mei 2001 nam de Parlementaire Overlegcommissie (DOC 50 0082/22) dan de hiernavolgende beslissing: «*de voorzitter van de Kamer zal het advies van de Raad van State vragen over de kwalificering van de gecoördineerde tekst*».

In zijn advies wees de Raad van State erop dat met betrekking tot het Arbitragehof en de Hoge Raad voor de Justitie de procedure van het volledig bicameralisme vastgelegd in artikel 77 van de Grondwet moet worden gevolgd, terwijl in eerstgenoemd geval daarenboven een bijzondere wet is vereist (DOC 50 0986/006).

MESDAMES, MESSIEURS,

Votre commission s'est réunie les 16 octobre et 20 novembre 2001. Le 20 novembre, elle a rendu l'avis ci-après. Elle a également estimé que les trois propositions de loi, de même que le budget de l'État pour l'année budgétaire 2002, devaient encore être mis aux voix en séance plénière avant le 31 décembre 2001. C'est pourquoi elle a demandé que le président de la Chambre insiste auprès du président de la commission des Finances et du Budget pour que les trois propositions de loi soient examinées promptement en commission.

1. — Introduction

Les propositions de loi de M. *Pierre LANO (VLD)* «modifiant certaines lois relatives aux dotations allouées à la Cour des comptes, aux comités permanents de contrôle des services de police et de renseignements, aux médiateurs fédéraux et aux commissions de nomination pour le notariat» (DOC 50 0986/001), «modifiant la loi spéciale du 6 janvier 1989 sur la Cour d'arbitrage, en ce qui concerne la dotation à cette Cour» (DOC 50 0987/001) et «modifiant le Code judiciaire en ce qui concerne la dotation allouée au Conseil supérieur de la Justice» (DOC 50 0988/001) visaient à créer par une loi une structure commune de contrôle et d'approbation par la Chambre des représentants des budgets et comptes détaillés de la Cour d'arbitrage, du Conseil supérieur de la Justice (CSJ), des commissions de nomination pour le notariat, de la Cour des comptes, des comités permanents de contrôle des services de police et de renseignements (Comités P et R) et des médiateurs fédéraux.

Après avoir recueilli l'avis de toutes les institutions concernées, la *commission de la Comptabilité* a rendu un avis positif concernant l'idée de créer, par une loi, une telle structure commune. Le 7 mars 2001, elle a toutefois recommandé de ne déposer qu'une seule proposition de loi relevant de l'article 78 de la Constitution (DOC 50 0986/005).

Le 2 mai 2001, la Commission parlementaire de concertation (DOC 50 0082/022) a dès lors pris la décision suivante: «*le président de la Chambre demandera l'avis du Conseil d'État sur la qualification du texte coordonné*».

Dans son avis, le Conseil d'État a souligné qu'en ce qui concerne la Cour d'arbitrage et le Conseil supérieur de la Justice, le recours à la procédure bicamérale complète prévue à l'article 77 de la Constitution s'imposait, alors qu'une loi spéciale est en outre requise dans le premier cas (DOC 50 0986/006).

Aan deze en andere opmerkingen van de Raad van State wordt tegemoet gekomen door een *nieuw* wetsvoorstel(DOC 50 1400/001) en door amendementen (DOC 50 0987/002 en 0988/002) van 6 september 2001 van *de heer P. LANO*. Aldus wordt er opnieuw gekozen voor 3 verschillende wetsvoorstellen.

Bij de bespreking van de begrotingsvoorstellen voor het begrotingsjaar 2002, op 16 oktober 2001, verwees *de Voorzitter – de heer Herman DE CROO* eveneens naar het advies van de Raad van State (DOC 50 986/006) en beklemtoonde dat de dotatieregeling voor het Arbitragehof zich vanuit grondwettelijk perspectief in een specifieke context situeert.

Mevrouw Zoé GENOT en de heer Jef TAVERNIER (AGALEV – ECOLO) hadden wel begrip voor deze nuance, maar merkten op dat «*de wetsvoorstellen – LANO*» verwijzen naar de gevestigde praktijk van meer gedetailleerde begrotingen en rekeningen vanwege instellingen met een dotatieregeling. Besloten werd toen dat: «*enerzijds, het Arbitragehof alvast kon worden verzocht verder gedetailleerde begrotingen en rekeningen over te zenden aan de Kamer van volksvertegenwoordigers; anderzijds, ten behoeve van het Arbitragehof een bepaalde financiële reserve kan worden gehandhaafd, mits stabilisering ervan*» (DOC 50 1492/001, blz. 21 – 22).

2. Wetsvoorstel van de heer Pierre LANO tot wijziging van een aantal wetten betreffende de dotaties aan het Rekenhof, de Vaste Comités van toezicht op de politie- en inlichtingendiensten, de federale Ombudsmannen en de Benoemingscommissies voor het notariaat (DOC 50 1400/001)

Mevrouw Z. GENOT stelt een amendement voor bij artikel 3 van het wetsvoorstel. Het strekt er toe de eerste zin van artikel 18 van de wet van 22 maart 1995 tot instelling van federale ombudsmannen, te vervangen door twee zinnen luidende: «*De gedetailleerde begrotingsvoorstellen en rekeningen van de federale ombudsmannen waarvoor een schema wordt gehanteerd dat vergelijkbaar is met het schema van de begroting en rekeningen van de Kamer van volksvertegenwoordigers, worden ingediend bij en goedgekeurd door de Kamer van volksvertegenwoordigers die ook de uitvoering van de begroting controleert, bijgestaan door het Rekenhof. Het totaal van de kredieten op deze begroting wordt als dotatie ingeschreven in de algemene uitgavenbegroting van het Rijk.*». Aldus zouden de bepalingen betreffende de begrotingsvoorstellen en rekeningen van het Rekenhof (art. 2 van het wetsvoorstel) en van de federale

Il est donné suite à cette observation ainsi qu'à d'autres observations formulées par le Conseil d'État dans une *nouvelle* proposition de loi (DOC 50 1400/001) et dans les amendements du 6 septembre 2001 présentés par *M. LANO* (DOC 50 0987/002 et 0988/002). En d'autres termes, il est à nouveau décidé de déposer trois propositions de loi différentes.

Lors de la discussion des propositions budgétaires afférentes à l'année budgétaire 2002, discussion qui a eu lieu le 16 octobre 2001, *le président, M. Herman DE CROO*, a également fait référence à l'avis rendu par le Conseil d'État (DOC 50 986/006), et il a souligné que le système de la dotation de la Cour d'arbitrage se situait, du point de vue constitutionnel, dans un contexte spécifique.

Mme Z. GENOT et M. J. TAVERNIER (AGALEV-ECOLO) ont compris que l'on voulait apporter cette nuance, mais ils ont fait observer que «*les propositions de loi LANO*» se fondaient sur la *pratique* établie selon laquelle les institutions bénéficiant d'un système de dotations soumettent des budgets et des comptes plus détaillés. Il a alors été décidé que «*d'une part, on pouvait, en tout état de cause, demander à la Cour d'arbitrage de continuer à transmettre à la Chambre des propositions budgétaires et des comptes détaillés; et que, d'autre part, la Cour d'arbitrage pourrait continuer à bénéficier d'une certaine réserve financière, moyennant stabilisation de celle-ci*» (DOC 50 1492/001, pp. 21-22).

2. Proposition de loi modifiant certaines lois relatives aux dotations allouées à la Cour des comptes, aux comités permanents de contrôle des services de police et de renseignements, aux médiateurs fédéraux et aux commissions de nomination pour le notariat (DOC 50 1400/001)

Mme Z. GENOT présente un amendement à l'article 6 de la proposition de loi. Cet amendement vise à remplacer la première phrase de l'article 18 de la loi du 22 mars 1995 instaurant des médiateurs fédéraux par deux phrases libellées comme suit : «*Les propositions budgétaires et comptes détaillés des médiateurs fédéraux pour lesquels est utilisé un schéma budgétaire comparable à celui qui est utilisé à la Chambre des représentants, sont transmis, en vue de leur approbation, à la Chambre des représentants, qui contrôle également l'exécution du budget, avec l'assistance de la Cour des comptes. Le total des crédits prévus au budget est inscrit à titre de dotation au budget général des dépenses de l'État.* » Cet amendement permet d'harmoniser dans une très large mesure les dispositions relatives aux propositions budgétaires et aux comptes de la Cour des comptes (art. 2 de la proposition de loi), d'une part, et

Ombudsmannen (art. 6 van het wetsvoorstel) nagenoeg gelijkkluidend zijn. Wat de federale Ombudsmannen betreft, worden weliswaar op het einde van de eerste zin de woorden «(de Kamer van volksvertegenwoordigers) bijgestaan door het Rekenhof» toegevoegd.

Uw rapporteur herinnert aan de doelstelling van dit wetsvoorstel en van de vorige wetsvoorstellen: *bij wet in een gemeenschappelijke onderbouw voorzien voor de controle en de goedkeuring door de Kamer van volksvertegenwoordigers van de gedetailleerde begrotingen en rekeningen van de verschillende instellingen*. Volkomen terecht streeft mevrouw Genot dan ook naar eensluidende bepalingen voor het Rekenhof resp. de andere instellingen.

Samen met *de Voorzitter, de heer H. DE CROO*, vraagt hij dan ook waarom mevrouw Genot niet voorstelt artikel 3 van het wetsvoorstel dat betrekking heeft op de begrotingsvoorstellen en rekeningen van de Comités P & I op dezelfde manier te amenderen; dergelijk onderscheid tussen *enerzijds* Rekenhof en Ombudsmannen en *anderzijds* Comités P & I is niet gewettigd. Beiden zijn het er over eens dat daarentegen voor de Benoemingscommissies voor het notariaat een andersluidende formulering wel noodzakelijk is, aangezien sommige begrotingsuitgaven van deze benoemingscommissies ten laste zijn van de Nationale Kamer van notarissen. Laatstgenoemde uitgaven dienen wel te worden vermeld op de gedetailleerde begroting die wordt overgezonden aan de Kamer van volksvertegenwoordigers, doch er worden geenszins kredieten voor uitgetrokken op de Rijksbegroting.

Voorts vestigt *de heer H. DE CROO* er de aandacht op dat, overeenkomstig het amendement van mevrouw Genot, de Kamer van volksvertegenwoordigers *alleen* kan worden bijgestaan door het Rekenhof inzake *controle op de uitvoering van de begroting* van de federale Ombudsmannen. Welnu, op zijn verzoek verleende het Rekenhof bijvoorbeeld technische bijstand aan de Hoge Raad voor de Justitie bij het uitwerken van zijn eerste gedetailleerde begrotingsvoorstellen, die aldus in een begrotingsschema konden worden gegoten dat vergelijkbaar is met het schema dat door Kamer en Rekenhof wordt gehanteerd (DOC 50 0668/001, blz. 4 – 5). Eenzelfde werkwijze werd trouwens ook gevolgd voor de eerste gedetailleerde begrotingsvoorstellen van de Benoemingscommissies voor het notariaat (DOC 50 1241/001).

Weliswaar is *de Voorzitter* het eens met de heer J. TAVERNIER dat desgevallend het Rekenhof niet *eigener beweging* optreedt, wat trouwens ook blijkt uit de bepaling «*de Kamer van volksvertegenwoordigers bijgestaan door het Rekenhof*».

des médiateurs fédéraux (art. 6 de la proposition de loi), d'autre part. La seule différence réside dans le fait que, dans la disposition relative aux médiateurs fédéraux, les mots « *(la Chambre des représentants) avec l'assistance de la Cour des comptes* » ont été ajoutés à la fin de la première phrase.

Votre rapporteur rappelle l'objectif de la proposition de loi à l'examen et des propositions de loi précédentes, à savoir *créer, par une loi, une structure commune de contrôle et d'approbation par la Chambre des représentants des budgets et comptes détaillés des diverses institutions*. C'est dès lors tout à fait à juste titre que Mme Genot tend vers une harmonisation des dispositions qui concernent la Cour des comptes et de celles qui concernent les autres institutions.

Il demande dès lors – rejoint en cela par *le président, M. H. DE CROO* – pourquoi Mme Genot ne propose pas d'amender de la même manière l'article 3 de la proposition de loi, qui a trait aux propositions budgétaires et aux comptes des Comités P et I. Une telle distinction entre la Cour des comptes et les médiateurs fédéraux, *d'une part*, et les Comités P et I, *d'autre part*, ne se justifie pas. En revanche, tous deux s'accordent à dire qu'une formulation différente s'impose pour les Commissions de nomination pour le notariat, étant donné que certaines dépenses budgétaires de ces commissions de nomination sont à charge de la Chambre nationale des notaires. Si ces dernières dépenses doivent bel et bien être mentionnées dans le budget détaillé qui est transmis à la Chambre des représentants, aucun crédit n'est prévu au budget de l'état pour les couvrir.

M. H. DE CROO souligne par ailleurs que, conformément à l'amendement présenté par Mme Genot, la Chambre des représentants ne peut être assistée par la Cour des comptes *que pour le contrôle de l'exécution du budget* des médiateurs fédéraux. Or, la Cour des comptes a, par exemple, offert, à sa demande, une assistance technique au Conseil supérieur de la justice en vue de l'élaboration de ses premières propositions budgétaires détaillées, qui ont ainsi pu être présentées sous la forme de schémas budgétaires comparables à ceux de la Chambre et de la Cour des comptes (DOC 50 0668/001, p. 4 – 5). Une procédure similaire a d'ailleurs également été suivie en ce qui concerne les premières propositions budgétaires détaillées des commissions de nomination pour le notariat (DOC 50 1241/001).

Le président partage certes l'avis de M. TAVERNIER, qui estime qu'en l'espèce, la Cour des comptes n'agit pas *d'initiative*, ce qui ressort du reste de la disposition « *La Chambre des représentants (...) avec l'assistance de la Cour des comptes* ».

Terecht maakt *de heer J. TAVERNIER* ook het onderscheid tussen: *enerzijds, technische bijstand* van het Rekenhof bij het opstellen van de begrotingen van de HRJ en van andere instellingen (bijstand die overigens met hun instemming werd verleend) en, *anderzijds, de controle* op de uitvoering van de begrotingen en op de rekeningen.

Wat de uitgaven betreft, voegt *de Voorzitter* daar aan toe dat er zonder toelating van de commissie voor de Comptabiliteit geen artikelen van de gedetailleerde uitgavenbegrotingen mogen worden overschreden en geen overschrijvingen van kredieten kunnen plaatsvinden. *De heer Hagen GOYVAERTS* beaamt dat de uitgaven van de Comités P & I en andere genoemde instellingen geenszins aan een voorafgaand visum van het Rekenhof zijn onderworpen.

Mevrouw Z. GENOT merkt nog op dat - overeenkomstig artikel 2 van het wetsvoorstel - de gedetailleerde begrotingsvoorstellen van het Rekenhof «*worden ingediend bij en goedgekeurd door de Kamer van volksvertegenwoordigers*», terwijl - overeenkomstig artikel 6 - de Kamer van volksvertegenwoordigers de gedetailleerde begrotingen van de Ombudsmannen «*onderzoekt en goedkeurt*».

Hierachter schuilt volgens *de Voorzitter* geenszins een inkrimping van de huidige autonomie voor de Ombudsmannen, de Comités P & I en de Benoemingscommissies voor het notariaat (artikelen 3, 6 en 7). Ook zij behouden het recht hun gedetailleerde begrotingsvoorstellen in te dienen bij de Kamer. Evenzeer zullen de commissie voor de Comptabiliteit en de Kamer ook de gedetailleerde begrotingsvoorstellen van het Rekenhof blijven «*onderzoeken*».

De commissie is het er over eens dat de artikelen 2, 3, 6 en 7 van het wetsvoorstel aldus dienen te worden geïnterpreteerd. Onder die voorwaarde trekt mevrouw Z. GENOT haar amendement bij artikel 6 in.

De heer J. TAVERNIER wijst er op dat de autonomie van de instellingen die een dotatie ontvangen niet alleen geldt t.a.v. de uitvoerende macht, maar ook in een zekere mate t.a.v. de wetgevende macht. In verband daarmee verwijst hij naar het door de Raad van State gemaakte onderscheid tussen *de verschillende mate waarin de instellingen met het Parlement verbonden zijn* en is geneigd de Ombudsmannen veeleer samen met het Arbitragehof te rangschikken. Daarenboven wordt volgens de Raad van State «*noch in het voorstel (DOC 50 0986/001) noch in het verslag (DOC 50 0986/005) vermeld op welke wijze de begrotingen gedetailleerd moeten worden, of wat de strekking is van de budgettaire goedkeuring*».

M. TAVERNIER établit également, à juste titre, une distinction entre *l'assistance technique* apportée par la Cour des comptes lors de l'élaboration des budgets du CSJ et d'autres institutions (assistance apportée par ailleurs avec l'accord de celles-ci), *d'une part*, et *le contrôle* de l'exécution des budgets et des comptes, *d'autre part*.

En ce qui concerne les dépenses, *le président* ajoute qu'aucun article des budgets détaillés des dépenses ne peut être dépassé et qu'aucun dépassement de crédits n'est admis sans l'autorisation de la commission de la Comptabilité. *M. Hagen GOYVAERTS* estime, lui aussi, que les dépenses des Comités P et R et des autres institutions citées ne sont soumises à aucun visa préalable de la Cour des comptes.

Mme Z. GENOT fait observer qu'en vertu de l'article 2 de la proposition de loi, les propositions budgétaires détaillées de la Cour des comptes «*sont transmises, en vue de leur approbation, à la Chambre des représentants*», alors qu'en vertu de l'article 6, la Chambre des représentants «*examine et approuve*» les budgets détaillés des médiateurs fédéraux.

Le président estime que cette disposition ne vise aucunement à amputer l'autonomie dont jouissent actuellement les médiateurs, les Comités P et R et les commissions de nomination pour le notariat (articles 3, 6 et 7). Ces institutions pourront, elles aussi, continuer à transmettre leurs propositions budgétaires détaillées à la Chambre. La commission de la Comptabilité et la Chambre continueront également à «*examiner*» les propositions budgétaires détaillées de la Cour des comptes.

La commission convient que les articles 2, 3, 6 et 7 de la proposition de loi doivent être interprétés de la sorte.    cette condition, Mme GENOT retire son amendement à l'article 6.

M. J. TAVERNIER fait observer que l'autonomie des institutions qui reçoivent une dotation ne vaut pas seulement pour le pouvoir exécutif, mais également, dans une certaine mesure, pour le pouvoir législatif.    cet égard, il renvoie à la distinction établie par le Conseil d'état entre *les degrés divers auxquels les institutions sont rattachées au Parlement* et est plutôt enclin à classer les médiateurs avec la Cour d'arbitrage. En outre, le Conseil d'état fait également observer que «*ni la proposition (DOC 50 0986/001), ni le rapport (DOC 50 0986/005) ne précise la manière dont les budgets doivent être détaillés, ni la portée de l'approbation budgétaire*».

Niettemin stelt de Raad van State uitdrukkelijk in zijn advies dat «een onderscheid moet worden gemaakt tussen enerzijds het Rekenhof, de Hoge Raad voor de Justitie, de Benoemingscommissies voor het notariaat, de Vaste Comités van toezicht op de politie- en inlichtingendiensten en de federale Ombudsmannen, die alle, in verschillende mate, met het Parlement verbonden zijn en anderzijds het Arbitragehof» ; zie ook de toelichting bij wetsvoorstel DOC 50 1400/001, blz. 8.

In dezelfde toelichting wordt ook gereleveerd dat «er recent in verschillende verslagen van de Kamercommissie voor de Comptabiliteit nochtans op gewezen is dat het schema van de gedetailleerde begrotingsvoorstellen en dus ook van de rekeningen vergelijkbaar moet zijn met de begrotingsschema's gehanteerd door de Kamer (en het Rekenhof) (zie o.m. het verslag van de heer Dirk Pieters, DOC 50 0668/001 van 23.05.2000, blz.3 en het verslag van mevrouw Zo   Genot, DOC 50 0693/001 van 31.05.2000, blz.4) . Zulks wordt nu ook uitdrukkelijk bepaald in dit wetsvoorstel «.

De artikelen 2, 3, 6 en 7 van het wetsvoorstel DOC 50 1400/001 maken inderdaad melding van «een schema dat vergelijkbaar is met het schema van de begroting en de rekeningen van de Kamer van volksvertegenwoordigers ».

Tenslotte wordt herinnerd aan de uitdrukkelijke Grondwetsbepaling dat «de Kamer en de Senaat, ieder wat hem betreft, elk jaar de dotatie voor hun werking vaststellen», terwijl voor de overige instellingen alleen bij wet – zij het dan bij bijzondere wet voor het Arbitragehof – wordt bepaald dat de kredieten voor hun werking als dotatie worden ingeschreven in de algemene uitgavenbegroting van het Rijk. De reeds gevestigde praktijk dat laatstgenoemde instellingen (Arbitragehof, HRJ, Benoemingscommissies voor het notariaat, Rekenhof, federale Ombudsmannen en Comités P & I) een schema hanteren dat vergelijkbaar is met het schema van de begroting en rekeningen van de Kamer van volksvertegenwoordigers kan moeilijk onredelijk worden genoemd. Nu wordt voorgesteld deze praktijk bij wet te bevestigen.

Mede gelet op de aanvullende toelichting bij de artikelen 2, 3, 6 en 7 van het wetsvoorstel over de preciese draagwijdte van de bepaling «de Kamer bijstaan door het Rekenhof» en van de begrippen «gedetailleerde begrotingsvoorstellen en rekeningen» en «het indienen bij en het onderzoeken en goedkeuren door de Kamer van die gedetailleerde begrotingen en rekeningen», beveelt de commissie eenparig de goedkeuring aan van het gehele wetsvoorstel.

Néanmoins, le Conseil d'état indique en toutes lettres dans son avis qu' « une distinction doit être établie entre, d'une part, la Cour des comptes, le Conseil supérieur de la Justice, les commissions de nomination pour le notariat, les comités permanents de contrôle des services de police et de renseignements et les médiateurs fédéraux, qui sont tous, à des degrés divers, rattachés au Parlement, et, d'autre part, la Cour d'arbitrage » ; voir également les développements de la proposition de loi DOC 1400/001, p. 8.

Dans ces mêmes développements, il est également relevé que « différents rapports de la commission de la Comptabilité de la Chambre ont toutefois récemment souligné que « le schéma des propositions budgétaires détaillées, et donc des comptes, devra être comparable aux schémas budgétaires utilisés par la Chambre (et la Cour des comptes) » (voir notamment le rapport de M. Dirk Pieters, DOC 50 0668/001 du 23 mai 2000, p. 3, et le rapport de Mme Zoé Genot, DOC 50 0693/001 du 31 mai 2000, p. 4). Cette précision figure également explicitement dans le texte de la présente proposition de loi ».

Les articles 2, 3, 6 et 7 de la proposition de loi DOC 50 1400/001 font en effet mention d'un « schéma budgétaire comparable à celui qui est utilisé par la Chambre des représentants ».

Il y a enfin lieu de rappeler la disposition constitutionnelle qui prévoit explicitement que « la Chambre des représentants et le Sénat fixent annuellement, chacun en ce qui le concerne, leur dotation de fonctionnement », tandis que, pour les autres institutions, ce n'est que la loi – fût-ce une loi spéciale pour la Cour d'arbitrage – qui précise que leurs crédits de fonctionnement sont inscrits à titre de dotation dans le budget général des dépenses de l'  tat. La pratique établie selon laquelle les institutions précitées (Cour d'arbitrage, Conseil supérieur de la Justice, commissions de nominations pour le notariat, Cour des comptes, médiateurs fédéraux et Comités P & R) utilisent un schéma budgétaire comparable à celui qui est utilisé par la Chambre des représentants peut difficilement être qualifiée de déraisonnable. Il est à présent proposé de consacrer cette pratique par une loi.

Compte tenu notamment des explications complémentaires fournies à propos des articles 2, 3, 6 et 7 de la proposition de loi en ce qui concerne la portée précise de la disposition « la Chambre, avec l'assistance de la Cour des comptes » et des notions « propositions budgétaires et comptes détaillés », la commission recommande à l'unanimité d'approuver l'ensemble de la proposition de loi.

3. De wetsvoorstellen betreffende het Arbitragehof en de Hoge Raad voor de Justitie

Voor de toelichting bij de amendementen van de heer P. LANO (DOC 50 0987/002 en 50 0988/002) wordt verwezen naar wat voorafgaat (de aanvullende toelichting door de commissie verstrekt bij de artikelen 2, 3, 6 en 7) alsook naar de toelichting van het wetsvoorstel DOC 50 1400/001.

De Voorzitter, de heer H. DE CROO, merkt op dat de bevoegdheid van de uitvoerende macht om de ontwerp-begroting van het Hof van Cassatie en de hoven van beroep vast te stellen – er wordt m.a.w. geen *dotatie* op de Rijksbegroting uitgetrokken, hoewel deze hoven ministers berechten voor misdrijven die zij mochten hebben gepleegd in de uitoefening van hun ambt of buiten de uitoefening van hun ambt en waarvoor zij worden berecht tijdens hun ambtstermijn (art. 103 van de Grondwet) - nooit werd aangegrepen als een argument dat van aard zou kunnen zijn op de federale overheid het odium te laten rusten dat het federale bestuursniveau deze Hoven kan beïnvloeden in zijn rechtspraak.

Genoemde amendementen van de heer P. LANO geven voorts geen aanleiding meer tot opmerkingen.

Eenparig beveelt de commissie de aanneming van beide amendementen en van de aldus geamendeerde wetsvoorstellen aan.

De rapporteur,

André SCHELLENS

De voorzitter,

Herman DE CROO

3. Les propositions de loi relatives à la Cour d'arbitrage et au Conseil supérieur de la Justice

En ce qui concerne le commentaire des amendements de M. P. LANO (DOC 50 0987/002 et 50 0988/002), il est renvoyé à ce qui précède (les explications complémentaires que la commission a fournies à propos des articles 2, 3, 6 et 7) ainsi qu'aux développements de la proposition de loi DOC 50 1400/001.

Le président, M. H. DE CROO, fait observer que le pouvoir qu'a l'exécutif d'arrêter les projets de budget de la Cour de cassation et des cours d'appel – en d'autres termes, aucune dotation n'est inscrite au budget de l'État, bien que ces cours jugent des ministres pour des infractions qu'ils ont commises dans l'exercice de leurs fonctions ou en dehors de l'exercice de leurs fonctions et pour lesquelles ils sont jugés pendant l'exercice de leurs fonctions (art. 103 de la Constitution) – n'a jamais été invoqué pour faire peser sur l'autorité fédérale le soupçon que ce niveau de pouvoir fédéral pourrait influencer ces cours dans leurs décisions.

Les amendements précités de M. P. LANO ne donnent plus lieu à aucune discussion.

La commission recommande à l'unanimité d'adopter les deux amendements et les propositions de loi ainsi amendées.

Le rapporteur,

André SCHELLENS

Le président,

Herman DE CROO